

דניאל סטרן: קלינאי, חוקר, יוצר

דוד אופנהיים

אוניברסיטת חיפה

Daniel Stern, MD

(1934 – 2012)

□ יליד ניו יורק

□ בוגר אוניברסיטת הרווארד ובית ספר לרפואה ע"ש אלברט איינשטיין.

□ התמחה בפסיכיאטריה באוניברסיטת קולומביה במכון הפסיכיאטרי של ניו יורק.

□ התמחה בפסיכואנליזה ב-

Columbia Center for Psychoanalytic Training and Research.

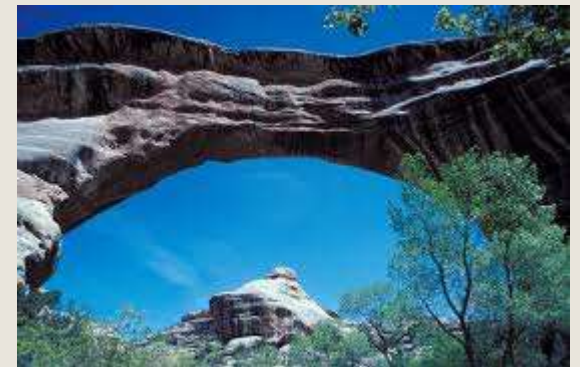
□ היה פרופסור באוניברסיטת קולומביה, Cornell Medical College, Brown, ומ-1987 במחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת ג'נבה.

- סטרן כתב 8 ספרים, ערך עם שותפים 9 ספרים נוספים, וכתב עשרות רבות של מאמרים.
- הוא נשא הרצאות מוזמנות רבות ביותר ברחבי העולם, וקבל 6 תארי דוקטור של כבוד מאוניברסיטת סטוקהולם, פדואה, פלרמו, אלבורג, קופנהגן, ו-Mons Hainault (בלגיה).

Robert Michels, MD

Dean Emeritus of Cornell Medical College:

“Dan built bridges and was extraordinarily skillful at moving back and forth across them and leading others to follow him. Bridges between research and practice, between developmental psychology and dynamic psychotherapy, between infant observation and clinical reconstruction, between the interpersonal and the intrapsychic, between science and art, and between explanation and understanding.”

שתי תרומות שאדגיש היום:

- ההבנייה של העולם הפנימי מתוך האינטראקציה בין התינוק לסביבה.
- חשיבות המבט הנורמטיבי – פרוספקטיבי.

ההבנייה של העולם הפנימי מתוך האינטראקציה בין התינוק לסביבה

- נקודת המוצא של סטרן: תצפיות נאטורליסטיות על אינטראקציית אם תינוק בחודשים הראשונים של החיים.
- גישה אתולוגית: תשומת לב לכל תנועה, מבט, תגובה, יזמה, ריתמוס, דינמיקה, אפקט – והכל ב-slow motion.
- הזמין כוראוגרפים ורקדנים לצפות בסרטים: שמו הזמני של הספר הראשון היה The Dance Between Us.
- רצה לתרגם מושגים מוכרים (למשל חודרנות, רגישות), למה שהתינוק חווה – למשל, אמא מתקרבת יותר מדי מהר.

□ שם לב למקבצים של אינטראקציות:

- Packages of behavior
- Episodes of engagement
- Themes and variations

□ התינוק לומד איך זה להיות עם אחר (מסויים)

- Representations of Interactions that are Generalized
- Schema of being with...
- Proto Narrative Envelope

- מתוך אלה נבנה עולמו הפנימי של התינוק, כולל העצמי.
- זהו עולם שכולל יצוגים רב-חושיים, דינאמיים, נרטיביים, סובייקטיביים – אך מבוססים על ההתנסויות בפועל של התינוק.
- את הפתולוגיה נבין בראש ובראשונה כנובעת מדפוסי אינטראקציה בלתי מווסתים ואף פוגעניים או טראומטיים ודרכי ההתמודדות שהתינוק/הילד מפתח על מנת לעמוד בהם.

המבט הנורמטיבי – פרוספקטיבי מול המבט הרטרוספקטיבי

הפתולוגי

- נקודת המוצא – הפער בין התינוק המתואר בתיאוריות הפסיכואנליטיות המקובלות (למשל, נרקסיסטי, סימביוטי, אוטיסטי, מונע לספוק צרכים ביולוגיים) לבין התינוק שסטרן ראה (מחפש גריה, מוכן לאינטראקציה, מאורגן, בעל יכולות ויסות ראשוניות, מושפע ומשפיע על האינטראקציה).
- מכאן למודל התפתחותי אלטרנטיבי

מודל התפתחותי אלטרנטיבי

- אין שלבים אלא תהליכים.
- תמות התפתחותיות (למשל אוטונומיה או אינטימיות)
רלוונטיות בכל "שלב".
- אין אף פעם חזרה לשלב מוקדם.

מאפייני המודל ההתפתחותי

- פסיכופתולוגיה כתוצאה מערכתית מורכבת.
- אין דטרמיניזם התפתחותי.
- תוצאות הסתברותיות.
- צמתים, פניות, השפעות מרובות, הפתעות, אירועים רנדומאליים.

Developmental pathways model: *Sroufe*

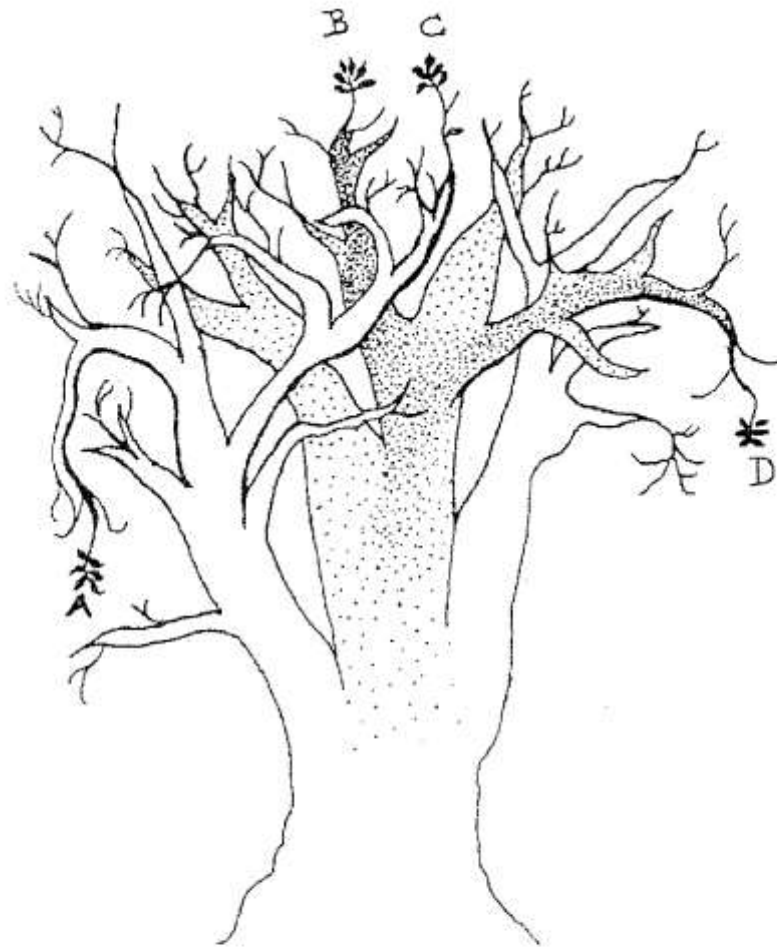
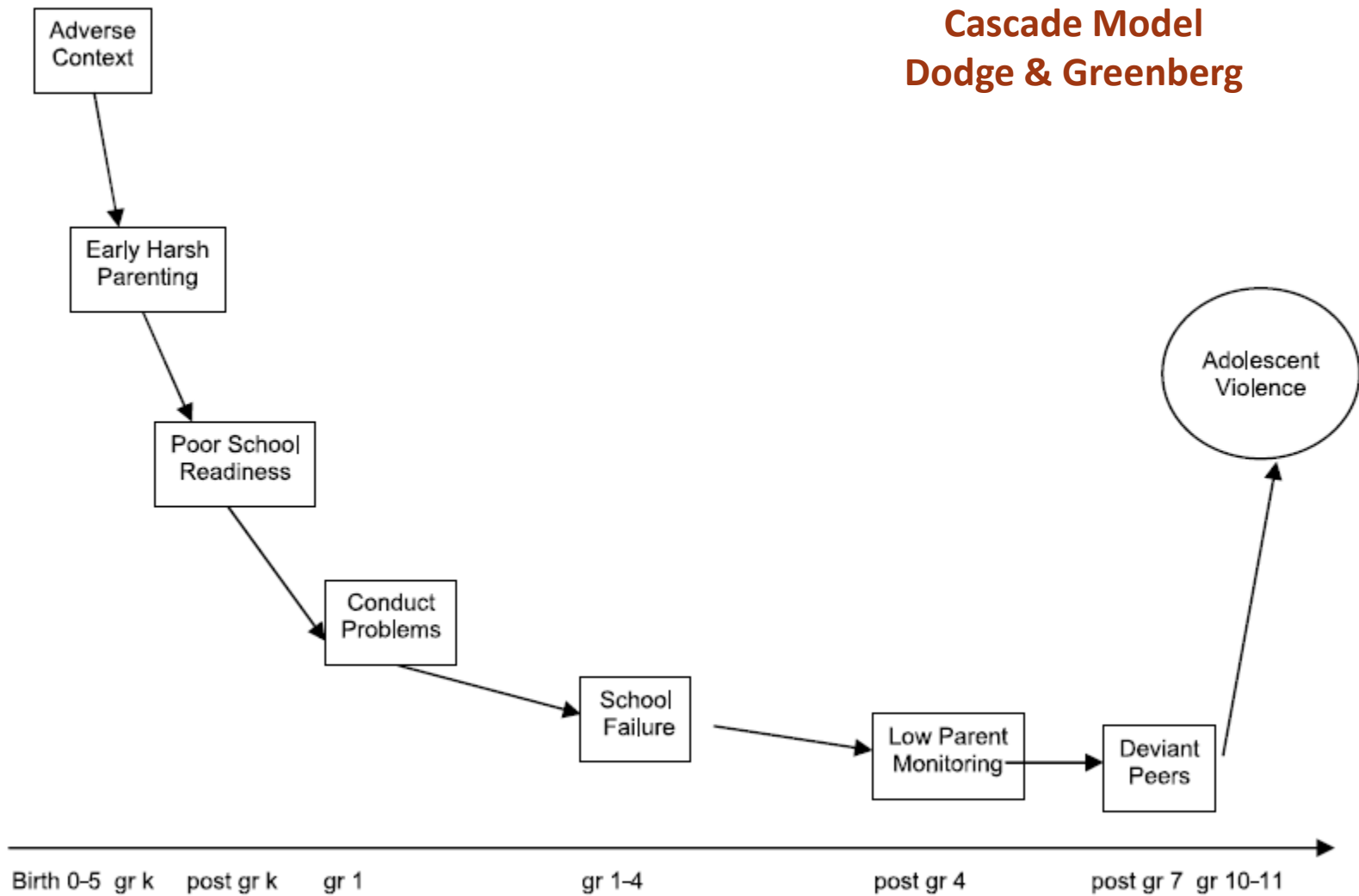

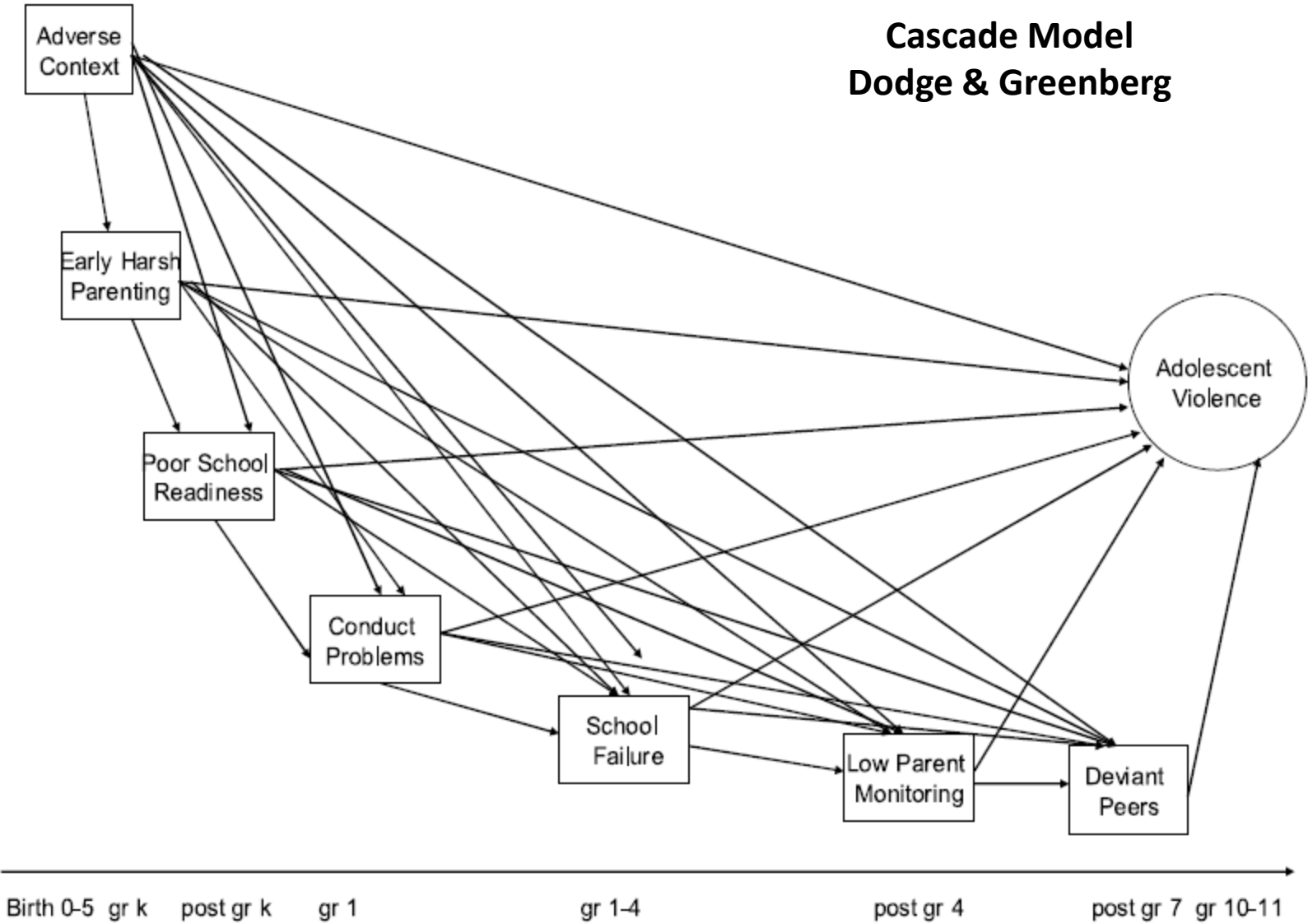
Figure 1. A schematic representation of the developmental pathways concept. (A) Continuity of maladaptation, culminating in disorder. (B) Continuous positive adaptation. (C) Initial maladaptation followed by positive change (resilience). (D) Initial positive adaptation followed by negative change toward pathology.

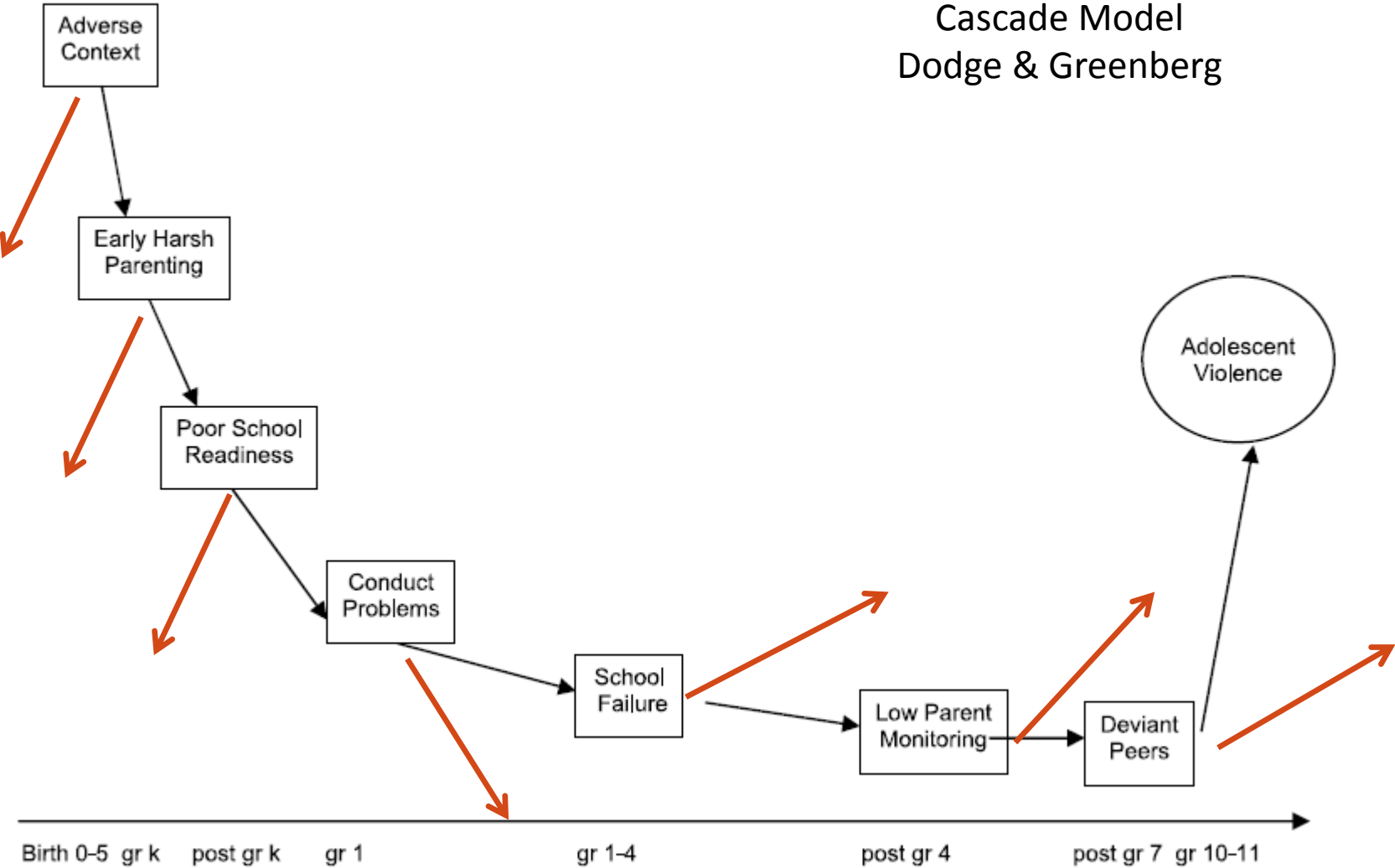
Cascade Model Dodge & Greenberg

Cascade Model Dodge & Greenberg

Cascade Model Dodge & Greenberg

השלכות טיפוליות

- התערבות מוקדמת ומניעה, מניעה, מניעה...
- אנחנו יודעים פחות ממה שנדמה לנו
- לא לבלבל בין הקוהרנטיות של הנרטיב הרטרואספקטיבי עם המבט הפרוספקטיבי
- החווייה של הרגע
- סכמות של "להיות עם"